

§ 25

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 7.9.2022 § 184 (autovaurio)

HEL 2022-002498 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 7.9.2022 (184 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 7.9.2022 (184 §) päätöksellään hylännyt 15.2.2022 osoitteessa Telakkakatu tapahtuneeseen ajoneuvon vaurioitumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa määrältään 350,50 euron vahingonkorvauksesta 15.2.2022 kello 20.25 Telakkakatu 7:n kohdalla, Eiran suuntaan kulkevalla kaistalla, tapahtuneeseen auton vaurioitumiseen liittyen. Hakijan auton oikeanpuoleiset renkaat ja toisen renkaan vanne olivat vaurioituneet kuoppaan ajamisen seurauksena. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun muassa, että tie ei ollut II-luokan hoitoluokituksen mukaisessa kunnossa eikä tien huonosta kunnosta oltu millään tavalla varoitettu tiellä liikkuja. Vahingon aiheuttanut kuoppa oli huomattavan syvä, teräväreunainen ja veden peittämä. Päällysteen paikkaus, joka päätöksen mukaan oli tehty 27.1.2022, oli pettänyt jo kolmessa viikossa vahinkopäivään 15.2. mennessä, mikä hakijan mukaan osoittaa, että korjausta ei oltu tehty huolellisesti. Hakija kiistää myötävaikuttaneensa vahingon syntymiseen ajonopeudellaan, joka oli suhteutettu ahtaaseen kahden risteyksen, joista toisessa oli vielä liikennevalot, väliseen ajoväylän kohtaan sopivaksi.

Hakija katsoo kaupungin lisäksi laiminlyöneen hallintolaissa asetettuja velvoitteita mitä tulee asian käsittelyyn kuluneeseen aikaan ja viranomaisen velvollisuuteen vastata käsittelyn etenemistä koskeviin tiedusteluihin (tarkemmin ks. oikaisuvaatimus s. 2).

Perustelut

Lautakunta viittasi yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyi yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin.

Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen.

Tuottamusvaatimuksesta johtuen pelkkä ajoradalla oleva kuoppa ei yksinään aiheuta kaupungille vahingonkorvausvastuuta silloinkaan, kun siihen osumisesta on aiheutunut yksittäiselle tienkäyttäjälle vahinkoa. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kaupunki on syyllistynyt laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn kunnossapitovastuun osalta. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun.

Olosuhteiden ollessa kuoppien syntymiselle otolliset, saattaa isokin kuoppa syntyä tai pieni kuoppa laajentua hyvin nopeasti eikä kuopan muodostumista määrättyyn paikkaan pysty aina ennakoimaan. Ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tietyissä olosuhteissa ja usein kohtaan, jossa on vesilätäkkö. Yksikön päällikön päätöksen perusteluihin viitaten todetaan, että vahinkoajankohtana olosuhteet olivat otolliset isonkin kuopan syntymiselle lyhyessä ajassa. Talven 2021-2022 kelioolosuhteet olivat poikkeukselliset.

Telakkakadun itään päin suuntautuva kaista on pitkän aikaa ollut kunnossapidolle erityisen haasteellinen johtuen suurista ja pitkäaikaisista rakennustyömaista, jotka ovat ulottuneet aivan kadun reunaan. Lisäksi paikalla on suoritettu raitiotielinjan ja pysäkkien rakentamista. Telakkakatu on kuitenkin pidetty liikenteen erityisjärjestelyin käytössä myös ajoneuvoliikenteelle, koska kyseessä on tärkeä ja vilkkaasti liikennöity väylä erityisesti keskustan ja länteen suuntautuvan ulosmenoliikenteen välillä. Rakennustyömaat ja niiden liikenne sekä kadun päällysteen osittain tavanomaista epätasaisempi kunto on selvästi ollut silminnähtävien tienkäyttäjien havaittavissa.

Vaikka juuri kyseisten kuoppien kohdalla ei vahinkoajankohtana ole ollut varoitusmerkkiä, on vain muutaman kymmenen metrin etäisyydellä niistä kohdassa, jossa Hietalahdenranta vaihtuu Telakkakaduksi ajettaessa Eiran suuntaan, ollut tietyöstä varoitettava varoitusmerkki (TieliikenneL:n säädösluokituksen nro 3, merkki nro A 11 "Tietyö"). Merkki on edelleen havaittavissa esim. Google Maps -kuvissa ajankohdalta heinäkuu 2021 ja on paikalla edelleen. Tieliikennelain mukainen tarkoitus merkillä on seuraava: "Merkillä varoitetaan tieosuudesta, jolla saattaa olla

työkoneita, työntekijöitä taikka työstä tai työn keskeneräisyydestä johtuvia vaaroja kuten irtokiviä tai kuoppia."

Saadun selvityksen mukaan palautejärjestelmään 26.1.2022 tulleen ilmoituksen perusteella kuoppa on korjattu seuraavana päivänä 27.1.2022. Hakijan vahinko on tapahtunut 15.2.2022 ja seuraavana päivänä 16.2.2022 järjestelmään tulleen toisen ilmoituksen perusteella kuoppa on uudelleen paikattu 21.2.2022 mennessä. Korjaukset on suoritettu Suomessa talvisaikaan yleisesti käytössä olevalla, päällystevaurioiden pikakorjaukseen tarkoitetulla massalla. Kaikkien päällystekorjauksen menetelmien osalta on huomattava, että kunnolla onnistuakseen ne vaativat sen, että ajorata on kohtuullisen kuiva. Talvisaikaan tällaisia olosuhteita ei aina ole käsillä. Pikakorjauksiin joudutaan kuitenkin turvautumaan parempien menetelmien puuttuessa.

Muita vahinkoilmoituksia ei kyseisestä kuopasta ollut kaupungille tullut. Liikenteen määrä (n. 17.000/vrk) suhteessa tapahtuneisiin vahinkoihin osoittaa, että kuoppa on ollut autoilijoiden havaittavissa ja väistettävissä. Yleisen elämäkokemuksen perusteella erityisesti sellaiset päällystevauriot, joissa on vesilätäkkö, on syytä pyrkiä kiertämään ja useimmat autoilijat tässäkin paikassa ovat näin tehneetkin.

Edellä esitetyillä ja muutoin yksikön päällikön päätöksessä todetuilla perusteilla kaupunki katsoo olosuhteet huomioon ottaen toimineensa asiassa huolellisesti kunnossapitovastuun osalta. Tarvittavat korjaustoimet on tehty viivytyksettä ja ammattitaitoisesti. Vahinkopaikkaa lähestyttäessä paikalla on ollut tieosuuden mahdollisista irtokivistä tai kuopista varoitettava merkki ja alueella keskeneräisinä olevat rakennustyömaat ovat olleet silminnähden havaittavissa. Kaupunki katsoo, että tieliikennelain tienkäyttäjältä edellyttämää huolellisuutta noudattaen vahinko olisi ollut vältettävissä.

Kaupunki katsoo myös noudattaneensa oikaisuvaatimuksen alaisessa viranomaispäätöksessä tarkoitetun asian käsittelyn osalta olosuhteet eli vahingonkorvausasioiden suuren lukumäärän huomioon ottaen tyydyttävällä tavalla hallintolain asettamia velvoitteita asian käsittelyajan ja tiedusteluihin vastaamisen osalta.

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle kuoppaan ajamisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, säädöslite 3: merkki A 11

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1-4 §, 14 §

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.9.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 19.9.2022, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimitielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimitielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-

17.01.2023

kirjeitse 9.9.2022. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 19.9.2022 eli säädetyssä määräajassa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Helena Loikkanen, lakimies, puhelin: 310 24512
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.9.2022
- 2 Oikaisuvaatimus 19.9.2022, saate

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 07.09.2022 § 184

HEL 2022-002498 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakija on 16.2.2022 esittänyt kaupungille yksilöimättömän suuruisen vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan ajoneuvon rengas vaurioitui 15.2.2022 kello 20.25 ajettaessa kuoppaan osoitteessa Telakkakatu 7. Hakijan vahinkotapahtuman kuvauksen mukaan tien oikeassa reunassa on ollut useampi vedellä täyttynyt kuoppa, joista yksi on ollut syvä ja teräväreunainen. Viimeksi mainittu aiheutti vahingon. Päälystevaurioista ei oltu varoitettu liikennemerkein. Hakija on

myöhemmässä vaiheessa täsmentänyt vaatimustaan koskemaan ajoneuvon molempia oikeanpuoleisia renkaita sekä toisen renkaan vanneita. Vaatimuksen määräksi on täsmentynyt 350,50 euroa.

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauksen mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä ei ole vaurioita yksittäisiä viivahalkeamia lukuun ottamatta ja urasyvyys on vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaarallanteita.

Telakkakatu on kokoojakatu, ja luokiteltu hoitoluokkaan II. Sen päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava.

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta taholta. Selvityksen mukaan vahinkopaikalla tai sen läheisyydessä sijainneesta kuopasta on tullut ilmoitus kaupungin palautejärjestelmään 26.1.2022, jonka jälkeen kuoppa on paikattu kunnossapidon kirjauksen perusteella 27.1.2022. Vahinkopaikalla olevasta asfalttivauriosta on tullut kaupungille toinen ilmoitus 16.2.2022, joka on paikattu 21.2.2022 mennessä. Paikkauksen tarkemmasta ajankohdasta ei ole tietoa. Kuopat ovat syntyneet kadun pintaan aikana, jolloin on ollut paha kelirikko ja reikiintyminen on ollut nopeaa.

Kuoppien syntyminen märkiin ajoratoihin johtuu ajoradalla olevasta vedestä, lämpötilan vaihtelusta 0 °C molemmin puolin sekä ajoneuvojen renkaiden kuluttavasta yhteisvaikutuksesta. Reikä alkaa tyypillisesti muodostumaan kohtaan, jossa vesi seisoo ja johon kohdistuu kulutusta, kuten ajoura.

Asfaltin rakenteessa olevan veden sulaessa ja jäätyessä lämpötilavaihtelujen mukaan asfaltin rakenteessa oleva vesi laajenee jäätyessään ja alkaa hajottamaan asfaltin rakennetta. Vesi laajenee jäätyessään ja sillä on huomattava voima. Ajoradan suolaus muuttaa jäätympisteiden hieman alemmaksi, mutta mekanismi on sama. Tämän lisäksi ajoneuvon pyörä aiheuttaa ajoradan pintaan paineiskun, joka painaa vettä asfaltin rakenteeseen. Lisäksi nastat irrottavat kiviainesta ja bitumia, mikä tekee pinnasta huokoisemman ja lisää veden tunkeutumista asfaltin rakenteeseen.

Lämpötilan ollessa lähellä nollaa ajoradan märkä isokin kuoppa voi syntyä hyvin nopeasti, jopa muutamassa tunnissa. Kuopan muodostuminen tiettyyn paikkaan ei ole yleensä ennakoitavissa, ainoastaan ennakoitavaa on, että niitä syntyy tietyissä olosuhteissa ja usein kohtaan jossa on vesilätäkkö. On huomattava, että kaikkiin ajourassa oleviin lätköihin ei muodostu kuoppia ja toisaalta, lätköitä on niin runsaasti ajoradoilla samaan aikaan ettei niiden kaikkien tarkastamiseen ole realistisia mahdollisuuksia.

Forecan Kaisaniemen mittausasemalla tehtyjen mittausten mukaan lämpötila on 15.2.2022 vaihdellut 2,4 °C ja 0,8 °C välillä. Vahinkopäivänä on esiintynyt vähäistä ja ajoittaista sadetta. Myös vahinkoa edeltäneinä päivinä on esiintynyt sateita. Vahinkopäivää edeltäneellä viikolla lämpötila on vaihdellut plussan ja miinuksien välillä. Pintojen sulaminen ja uudelleen jäätyminen on aiheuttanut monin paikoin ajoittain hyvinkin hankalia keliolosuhteita.

Pelkkä asfaltin päällystevaurio ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukseen, eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä johonkin laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitäjä vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti. Asianmukaisen kunnossapidon tasoa arvioitaessa otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet.

Vahingonkärsijän oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa kunnossapidosta vastuussa olevan korvausvastuun. Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneuvon kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyettävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Kaupungilla on oltava kohtuullinen aika korjata päällystevauriot myös II-luokan kaduilla, sillä katuja ei voida pitää reaaliaikaisesti kaikilta osin hoitoluokan edellyttämässä kunnossa. Kaupungilla on mahdollisuus korjata päällystevaurio vain, jos se havaitaan tarkastusten yhteydessä tai jos tienkäyttäjä ilmoittaa siitä kaupungille. Päällystevauriosta oli tullut kaupungille ilmoitus noin kaksi viikkoa ennen tätä kyseistä vahinkoa ja se on käyty korjaamassa viivytyksettä sen jälkeen, kun kaupunki on saanut siitä tiedon. Toinen ilmoitus päällystevauriosta on tullut vasta tämän kyseisen vahingon jälkeen. Telakkakadun vuorokautinen liikennemäärä on noin 17 000 ajoneuvoa. Kaupungille ei ole esitetty muita vahingonkorvausvaatimuksia tämän vaatimuksen lisäksi.

Kuluva vuosi on ollut routavaurioiden osalta haasteellinen ja katujen pintoihin on syntynyt vaurioita keskimääräistä enemmän koko maassa. Asiasta on uutisoitu yleisesti valtakunnallisella tasolla.

Asiassa saatujen selvitysten perusteella vahinko aikaan vallinneet sää- ja keliolosuhteet ovat aiheuttaneet nopeasti syntyneen kuopan ajoväylään. Kaupunki on ryhtynyt toimenpiteisiin saatuaan tiedon kuopasta ja kyseisen alueen ajoväyliä kuntoa on valvottu. Kaupunki katsoo toimineensa huolellisesti ja hoitaneensa kunnossapidon kunnossapitolain mukaisesti, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut oikeusohjeet

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §, 14 §

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan päätös 30.12.2020 § 53

Lisätiedot

Tiia Strömberg, valmistelija, puhelin: 310 39930

17.01.2023

Asia/12

kymp.korvausasiat(a)hel.fi